

نوي راغلي پناه غوښتونکي - هغه څه چې تاسو ورته اړتيا لرئ پوه شئ او ترسره يې کړئ

مور تادييات او خدمات چمتو کوو ترڅو تاسو سره په آسټراليا کې په ژوند کولو کې مرسته وکړي. د خپل تاديي د ترلاسه کولو لپاره، تاسو بايد ځيني کارونه ترسره کړئ، مور دې ته mutual obligation requirements (متقابل مکلفيت اړتياوي) وايو.

اړين مالومات

- تاسو بايد مور ته په خپلو شرايطو کې د هر ډول بدلون په اړه ووايست ځکه چې دوی ممکن ستاسو په تاديي اغيزه وکړي.
- آسټراليا ته د رسيدو نيتي څخه د لومړيو 12 اونيو په موده کې، تاسو ته به د mutual obligation requirements څخه معافيت درکړل شي ترڅو تاسو سره په هيواد کې په ميشته کيدلو کې مرسته وکړي.
- د 12 اونيو وروسته، مور به له تاسو سره وگورو او په ډيرو قضيو کې، يو Job Plan جوړ کړو. دا Job Plan به هغه فعاليتونه ولري چې تاسو بايد د خپل معاش د ترلاسه کولو لپاره يې ترسره کړئ. دا فعاليتونه تاسو سره په آسټراليا کې د ژوند سره په ميشته کيدلو کې مرسته کوي. تاسو بايد دې اپوینتمنت (ملاقات) ته لار شئ، او له هغې وروسته به تاسو اړتيا ولرئ چې په منظم ډول Centrelink ته راپور ورکړئ. که تاسو دا کار ونکړئ، ستاسو تاديي کيداي شي ودريري.
- په ډيرو قضيو کې، مور به تاسو د کارموندني خدماتو يو چمتو کونکي ته نه راجع کوو او تاسو به د کار موندلو ته اړتيا ونلرئ تر هغه چې تاسو په آسټراليا کې 12 مياشتي تيري کړي.
- ځيني خلک د 12 اونيو د معافيت وروسته يو چمتو کونکي ته راجع کيږي. که داسې وشي، نو تاسو بايد په اپوینتمنتونو کې گډون وکړئ او د چمتو کونکي سره د يو Job Plan په اړه خبرې وکړئ ځکه ستاسو تاديي کيداي شي ودريري.
- که تاسو غواړئ چې د کار موندلو لپاره ژر مرسته وغواړئ، نو تاسو کولی شئ د کارموندني خدماتو چمتو کونکي ته د راجع کولو غوښتنه وکړئ، له 6 اونيو وروسته له هغه چې تاسو آسټراليا ته رسيدلي ياست.

کله چې تاسو (آسټراليا) ته راشئ

- ستاسو د کيس کارکوونکي به مور ته ووايي کله چې تاسو آسټراليا ته راشئ. دوی به تاسو ته ستاسو د نوي تقاضا د اپوینتمنت په اړه خبر درکړي.
- دا اپوینتمنت به ستاسو د آسټراليا ته د رسيدلو يا ستاسو د وروستي منزل ته د رسيدلو وروسته د 3 کاري ورځو دننه وي. دا اپوینتمنت به معمولاً د تليفون له لارې وي. تاسو بايد دې اپوینتمنت ته لار شئ.
- په دې اپوینتمنت کې، زموږ کارکوونکي به ستاسو سره ستاسو د وضعیت لپاره د سمې تاديي په تقاضا کولو کې مرسته وکړي.
- که تاسو څوک نلرئ چې ستاسو سره مرسته وکړي، نو 131 202 ته زنگ ووهئ ترڅو ستاسو په ژبه کې له مور سره خبرې وکړئ. مور به ستاسو لپاره د اپوینتمنت لپاره وخت ونيسو.
- مور به ستاسو لپاره ځيني نور اپوینتمنتونه جوړ کړو. دا مهمه ده چې تاسو خپلو ټولو اپوینتمنتونو ته لار شئ، يا ستاسو تاديي کيداي شي ودرول شي.
- مور به تاسو ته د خپلو تاديياتو او خدماتو په اړه د زده کړې لپاره يو سيمينار ته بلنه درکړو. مور تاسو هڅوو چې سيمينار ته لار شئ ځکه چې تاسو به د خپلې تاديي په اړه مهم مالومات ترلاسه کړئ. تاسو کولی شئ پريکړه وکړئ چې ايا تاسو غواړئ ولاړ شئ.

د هر ډول بدلون په اړه مور ته ووايست

کله چې تاسو له مور څخه تاديي ترلاسه کوئ، تاسو اړتيا لرئ چې مور ته ووايست که ستاسو په شرايطو کې بدل راشي ځکه چې دا ممکن ستاسو په تاديي اغيزه وکړي. تاسو بايد د هر بدلون لپاره په 14 ورځو کې دا کار ترسره کړئ. مور ته خبر راکړئ که تاسو:

- خپل شخصي يا د اړيکو مشخصات بدل کړئ
- خپله پته بدل کړئ
- له خپل پارتنر (بنځه/ميره) څخه جلا شئ يا نوي پارتنر ولرئ
- د ماشوم پالنه پيل کړئ يا يې بنده کړئ، په شمول د ماشوم زيږون
- کوم معاش لرونکی کار وکړئ

- ناروغ، ټپي يا معلول بايست.

که مور ستاسو څخه مالوماتو ته اړتيا ولرو نو مور به تاسو ته يو ليک واستوو. مور به ليک ستاسو پته ته يا ستاسو myGov حساب ته واستوو. تاسو به 14 ورځې ولري چې مور ته مالومات راکړئ يا ستاسو تاديه کيداي شي ودريري. که تاسو د ليک په پوهيدلو کې مرستې ته اړتيا لري، تاسو کولی شئ مور ته په **131 202** زنگ ووهئ.

په 12 اونيو کې

مور به ستاسو سره په آسټراليا کې د 12 اونيو د اوسيدلو وروسته وگورو. په دې اپوینټمنټ کې مور:

- دا مالومو چې ډاډ تر لاسه کړو چې ستاسو شرايط نه دي بدل شوي
- له تاسو سره يو Job Plan جوړ کړو (که اړتيا وي)
- ستاسو د mutual obligation requirements په اړه تاسو ته وايو
- ستاسو د راپور ورکولو اړتياو او د راپور ورکولو څرنگوالي په اړه تاسو ته وايو
- که تاسو د 12 مياشتو څخه مخکې د کار په لټه کې مرسته غواړئ، نو کولی شو تاسو د کارموندني خدماتو چمتو کونکي ته راجع کړو
- تاسو اجباري کارموندني خدماتو ته راجع کوو (که مناسب وي).
- تاسو بايد دې اپوینټمنټ ته لار شئ، يا ستاسو تاديه کيداي شي ودرول شي.

Job Plan

که تاسو د اجباري کارموندني خدماتو ته راجع نه شئ، مور به ستاسو سره يو Job Plan جوړ کړو چې آسټراليا ته د رسيدلو نيتي څخه د 12 مياشتو لپاره اعتبار لري. دا يو تړون دی چې وايي چې تاسو به کوم فعاليتونه ترسره کړئ ترڅو تاسو سره په آسټراليا کې ستاسو سره په ژوند کولو کې په ميشته کيدلو کې مرسته وکړي.

مور به تاسو سره د هغه فعاليتونو په اړه خبرې وکړو چې تاسو يې غوره کولی شئ. تاسو بايد لږترلږه د يو فعاليت په کولو سره موافقت وکړئ.

ستاسو فعاليتونه کيدی شي:

- د Humanitarian Settlement Program کې گډون کول
- د انگليسي ژبه له دې Adult Migrant English Program لارې زده کړئ
- د Workforce Australia کې گډون کول
- ستاسو د گډون کولو اړتياو پورې اړه لري، نور منظور شوي کار، درس يا روزنيز فعاليتونه ترسره کړئ.
- تاسو بايد د خپل Job Plan کې شامل فعاليتونه ترسره کړئ ترڅو خپل معاش تر لاسه کړئ.
- که تاسو کوم فعاليت نشئ کولی، نو تاسو بايد مور ته مخکې له مخکې خبر راکړئ. که تاسو مور ته ونه وايست، ستاسو تاديه کيداي شي ودرول شي.

هغه څه چې تاسو بايد د 12 اونۍ وروسته وکړئ

د خپلې پيسې تر لاسه کولو لپاره، تاسو بايد:

- خپلو ټولو اپوینټمنټونو ته لار شه
- د خپل Job Plan فعاليتونه ترسره کړئ
- مور ته ووايست چې تاسو خپل فعاليتونه کوئ
- مور ته ووايست که تاسو د کارموندني کوم عايد تر لاسه کوئ.

د دې لپاره چې په هرو دوو اونيو کې خپل معاش تر لاسه کړئ، تاسو بايد موافقه شوې فعاليت ترسره کړئ او خپلو اپوینټمنټونو ته لار شئ. که تاسو د Centrelink يا د چمتو کونکي اپوینټمنټ ته نشئ تللی، نو تاسو بايد سمدلاسه مور يا خپل چمتو کونکي ته خبر ورکړئ.

مور به تاسو ته ووايو چې تاسو څو ځله راپور ورکولو ته اړتيا لرئ. تاسو کولی شئ مور ته په **131 202** زنگ وټولو، يا د خدماتو مرکز ته د تگ يا د myGov سره وصل شوي د Centrelink حساب په کارولو سره راپور ورکړئ.

Employment Services Assessment

که تاسو ناروغه ياست، ټپي ياست، يا معلوليت لرئ چې ستاسو د کار کولو وړتيا يا د کار کولو ساعتونو باندې اغيزه کوي، مور ممکن د Employment Services Assessment تنظيم کړو.

دا ارزونه مور سره مرسته کوي چې پوه شو چې تاسو څومره ساعته کار کولی شئ او د کارموندني کوم ډول مرسته ستاسو لپاره غوره ده.

مخکي لدې چې مور ستاسو لپاره د Employment Services Assessment وکړو، تاسو بايد مور ته طبي شواهد راکړئ.

که تاسو خپل اپوینټمنټ ته نشئ تللي، نو مور ته خبر راکړئ. تاسو کولی شئ مور ته په **131 202** زنگ ووهئ.

کله چې تاسو په آسټراليا کې د 12 مياشتو لپاره اوسي

که تاسو د مخه د اجباري کارموندني خدماتو سره نه ياست، نو تاسو به زموږ سره د 12 مياشتو لپاره په آسټراليا کې د پاتې کېدو وروسته د اپوینټمنټ وخت ولرئ.

په دې اپوینټمنټ کې به مور ستاسو شرايط وگورو او تاسو به د Workforce Australia ته راجع کړو. تاسو بايد دې اپوینټمنټ ته لار شئ، يا ستاسو تاديه کيداي شي ودرول شي.

په Workforce Australia کې گډون کول

Workforce Australia د کارموندني يوه اداره ده چې کولی شي تاسو سره د کار په چمتو کولو او موندلو کې مرسته وکړي. دا يو آنلايني خدمت او د چمتو کونکيو يوه شبکه لري ترڅو ستاسو سره مرسته وکړي:

- ستاسو ريزومي وليکئ
- د مرکي لپاره چمتو اوسئ
- هغه مهارتونه ترلاسه کړئ چې ځایي کارگمارونکي ورته اړتيا لري
- دنده پيدا کړئ او وېي ساتئ.

تاسو بايد په آسټراليا کې د 12 مياشتو د اوسيدلو وروسته په Workforce Australia کې گډون وکړئ. په هر صورت، که تاسو غواړئ ژر کار ومومئ، تاسو کولی شئ آسټراليا ته له رسيدو وروسته له 6 اونيو څخه په Workforce Australia کې گډون وکړئ.

که تاسو د Disability Employment Services، Transition to Work يا د Community Development Program لپاره وړ ياست، مور به تاسو په آسټراليا کې د 12 اونيو وروسته راجع کړو. تاسو به اړ ياست چې په خپل Job Plan کې شامل فعاليتونه ترسره کړئ يا ستاسو تاديه کيداي شي ودرول شي.

تاسو ممکن د کورنۍ ځينې غړي ولرئ چې د دې پروگرامونو لپاره به وړ وي. دوی به د خپل Job Plan فعاليتونه د خپل وضعیت سره سم ترسره کړي.

Rent Assistance

کله چې تاسو کرایه ورکول پيل کړئ، تاسو ممکن د Rent Assistance ترلاسه کړئ. دا ستاسو د کرایي لگښتونو سره د مرستې لپاره اضافي پېسي دي.

کله چې تاسو مور ته خپله پته ووايست، مور به له تاسو څخه وپوښتو چې تاسو څومره کرایه ورکړئ. مور دا د دې لپاره کاروو چې مالومه کړو چې تاسو څومره د Rent Assistance ترلاسه کولی شئ.

مور به له تاسو څخه وغواړو چې مور ته د کرایي د ورکړي ثبوت راکړئ. تاسو کولی شئ مور ته د کرایي تړون راکړئ يا د Rent Certificate ډک کړئ.

د لا زياتو مالوماتو لپاره

- د Centrelink تاديواتو او خدماتو لپاره، په خپله ژبه کې له مور سره د خبرو کولو لپاره **131 202** ته زنگ ووهئ. کله چې تاسو مور ته زنگ ووهئ نو تاسو خپل Customer Reference Number (CRN) ته اړتيا لرئ. که تاسو خپل CRN نه داخلوئ

یا نه پوهیږئ، نو تاسو به یو ثبت شوي غږ واورئ چې په انګلیسي ژبه 3 ځله خبرې کوي. د دریم ځله وروسته، دا غږ به وایي 'What language please?'. تاسو خپله ژبه ورته ووايست او تاسو به د هغه چا سره وصل شئ چې ستاسو په ژبه خبرې کوي.

- servicesaustralia.gov.au/yourlanguage ته لار شئ چې تاسو کولی شئ په خپله ژبه کې د معلوماتو سره ویدیو ولولئ، واورئ یا وګورئ
  - د Medicare لپاره **132 011** او د Child Support لپاره **131 272** ته زنگ ووهئ. مور ته ووايست که تاسو ژباړونکي ته اړتیا لرئ، او مور به یو وړیا درته چمتو کړو
  - د خدماتو مرکز څخه لیدنه وکړئ. مور ته ووايست که تاسو ژباړونکي ته اړتیا لرئ، او مور به یو وړیا درته چمتو کړو.
- یادونه: د آسټرالیا له هر ځای څخه ستاسو د کور تلیفون څخه '13' شمېرو ته زنگونه په ټاکلي نرخ چارج کېږي. دا نرخ ممکن د محلي تلیفون له نرخ څخه توپیر ولري او ممکن د تلیفون خدماتو چمتو کونکو ترمینځ هم توپیر ولري. ستاسو د کور تلیفون څخه '1800' شمېرو ته زنگ وهل وړیا دي. د عامه او موبایل تلیفونونو څخه تلیفونونه کیدای شي وخت یې ونیول شئ او په لوړه بیه چارج شي.

د مسؤلیت ردونه

پدې خپرونه کې شاه مالومات یوازې د تادیاتو او خدماتو لپاره د لارښود په توګه دي. دا ستاسو مسؤلیت دی چې پریکړه وکړئ که تاسو غواړئ د تادیې لپاره غوښتنه وکړئ او د خپلو ځانګړو شرایطو په پام کې نیولو سره غوښتنلیک ورکړئ.

Newly arrived refugees – what you need to know and do

We provide payments and services to help you settle into life in Australia. To keep getting your payment, you must do certain things, we call these mutual obligation requirements.

Important information

- You need to tell us about any changes in your circumstances as they may affect your payment.
- During the first 12 weeks from the date you arrive in Australia, you will be given an exemption from mutual obligation requirements to help you settle into the country.
- After 12 weeks, we will meet with you and in most cases, make a Job Plan. This Job Plan will have activities that you must do to keep getting your payment. These activities help you settle into life in Australia. You must go to this appointment, and after that you will need to report to Centrelink regularly. If you don't, your payment may stop.
- In most cases, we will not refer you to an employment services provider and you will not need to look for work until you have been in Australia for 12 months.
- Some people are referred to a provider after the 12 week exemption. If that happens, you must attend appointments and negotiate a Job Plan with the provider or your payment may stop.
- You can ask to be referred to an employment services provider from 6 weeks after you arrive in Australia if you want help to find work sooner.

When you arrive

Your case worker will tell us when you have arrived in Australia. They will let you know about your new claim appointment.

This appointment will be within 3 business days of you arriving in Australia or when you reach your final destination in Australia. This appointment will usually be by phone. You must go to this appointment.

At this appointment, our staff will help you claim the right payment for your situation.

If you do not have anyone to help you, call **131 202** to speak to us in your language. We will book the appointment for you.

We will make some other appointments for you. It is important that you go to all your appointments, or your payment may stop.

We will invite you to a seminar to learn about our payments and services. We encourage you to go to the seminar because you will get important information about your payment. You can decide if you want to go.

Tell us about any changes

While you are getting a payment from us, you need to tell us if your circumstances change as it may affect your payment. You must do this within 14 days of any change. Let us know if you:

- change your personal or contact details
- change your address
- separate from your partner or have a new partner

- start or stop looking after a child, including having a baby
- do any paid work
- are sick, injured or have a disability.

We will send you a letter if we need information from you. We will send the letter to your address or your myGov account. You will have 14 days to give us the information or your payment may stop. If you need help understanding the letter, you can call us on **131 202**.

At 12 weeks

We will meet with you after you have been in Australia for 12 weeks. At this appointment we:

- check to make sure your circumstances have not changed
- make a Job Plan with you (if required)
- tell you about your mutual obligation requirements
- tell you about your reporting requirements and how to report
- can refer you to an employment services provider, if you want help to look for work before 12 months
- refer you to compulsory employment services (if appropriate).

You must go to this appointment, or your payment may stop.

Job Plan

If you are not referred to compulsory employment services, we will make a Job Plan with you that is valid for 12 months from the date you arrived in Australia. It is an agreement that says what activities you will need to do to help you settle into your life in Australia.

We will talk to you about the activities you can choose. You must agree to do at least one activity.

Your activities can be:

- participating in the Humanitarian Settlement Program
- learning English through the Adult Migrant English Program
- participating in Workforce Australia
- doing other approved work, study or training activities, depending on your participation requirements.

You must do the activities in your Job Plan to keep getting your payment.

If you cannot do any of the activities, you must let us know beforehand. If you do not tell us, your payment may stop.

What you need to do after week 12

To keep getting your payment, you must:

- go to all your appointments
- do your Job Plan activities
- tell us you are doing your activities
- tell us if you are getting any employment income.

To keep getting your payment every fortnight, you must do the agreed activity and go to your appointments. If you cannot go to a Centrelink or provider appointment, you need to let us, or your provider, know immediately.

We will tell you how often you need to report. You can report by calling us on **131 202**, going to a service centre or using your Centrelink account linked to myGov.

Employment Services Assessment

If you are sick, injured, or have a disability that affects what work you can do or how many hours you can work we may arrange an Employment Services Assessment.

This assessment helps us understand how many hours you can work and what type of employment help is best for you.

You will need to give us medical evidence before we book an Employment Services Assessment for you.

Let us know if you cannot go to your appointment. You can call us on **131 202**.

When you have been in Australia for 12 months

You will have an appointment with us once you have been in Australia for 12 months if you are not already with compulsory employment services.

At this appointment we will check your circumstances and refer you to Workforce Australia. You must go to this appointment, or your payment may stop.

Participating in Workforce Australia

Workforce Australia is an employment service that can help you prepare and look for work. It has an online service and a network of providers to help you:

- write your resume
- get ready for interviews
- get skills that local employers need
- find and keep a job.

You have to participate in Workforce Australia after you have been in Australia for 12 months. However, you can choose to participate in Workforce Australia from 6 weeks after you arrive in Australia if you want to find work sooner.

If you qualify for Disability Employment Services, Transition to Work or Community Development Program, we will refer you after 12 weeks in Australia. You will have to do the activities in your Job Plan or your payment may stop.

You may have some family members that will be eligible for these programs. They will have to do the activities in their Job Plan depending on their situation.

Rent Assistance

When you start paying rent you may be able to get Rent Assistance. This is an extra payment to help with your rent costs.

When you tell us your address, we will ask you how much rent you are paying. We use this to work out how much Rent Assistance you can get.

We will ask you to give us proof of how much rent you pay. You can give us a lease agreement or fill in a Rent Certificate.

For more information

- For Centrelink payments and services, call **131 202** to speak with us in your language. You need your Customer Reference Number (CRN) when you call us. If you don't enter or know your CRN, you will hear the recording speak 3 times in English. After the third time, the voice will say 'What language please?'. Say your language and you will be connected with someone who speaks your language.
- go to **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** where you can read, listen to or watch videos with information in your language
- call **132 011** for Medicare and **131 272** for Child Support. Let us know if you need an interpreter, and we will arrange one for free
- visit a service centre. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It's your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.